

La mair deu vent,
d'aprèp lo conte deu Felix Arnaudin, Compair Loison e la mair deu vent, 1887

1- Pr'un ser de pluja e d'escurada qu'i vinot a har ua tan gran ventena, jamès a jamès n'avèn vist ua atau. Que croishit e que darriguèt tots los hruitèrs de las lanas, ne dishèt pas un pr'escarni.

2- De módas, quan Loison se vit aqueth esglai lo matin, qu'avot un grand chagrin ; que ditz a Mariolic, la soa hemna :

– Adara, qu'èm rovinats ! Cau que me n'ani trobar la Mair deu Vent, benlèu que'm balharà quauquarren per nes reparar aquera entorna.

3- E se pren un bèth troà de pan au cap deu pau, e se hica en camins, shètèz pèrder temps. E vióta que vióta, vióta que vióta, tatjamès en avant : a fôrça d'anar, que fenit pr'arribar on damorava la Mair deu Vent.

4 - – Adiu, Mair deu vent

– Adiu, Compair Loison. E qu'es donc çó qui te mia aci ?

– Mair deu Vent, qu'èi a me planher deu ton hilh. A nueti passada, que m'a darrigab e estroishat tots los aubres deu mon casau, qu'èran tots gresilhens de hruita : ne n'a pas dishat nat !

– Pusqu'es atau, mon óme, as pas mau hèity de vir, ce ditz la Mair deu Vent. Ei pas arren a te balhar sonqu'ua servieta, mès aquèra servieta, lo teishenèr ne'n hèi pas com aquó, que t'esvitarà de tribalhar tot lo rèsta de la toa vita. Sabis te la guardar tan solament. Quan agis enveja de minjar o de buver, carrças pas sonque l'esténer davant tu, sias on sias, en disens com aquó : Per la vertut de 'questa servieta, qu'arren ne manqui sus la mia taula. Que serçs servit suu cóp.

5-Loison que prenot la servieta, qu'arremercièt dehet la Mair deu Vent e que tornèt partir, content com un rei.

Com arribava au borg, los de l'aubèrja qu'èran suu pas de la pórtà, que l'aperavan de lunh e que li demandèren :

– Entras pas un chic, compair Loison ? Que t'a donc balhat la MV ?

– Hé, ce ditz eth, que m'a balhat ua servieta.

– Tot aquó ? se ditz la dauna de l'aubèrja en s'escargalhans d'arrider. Muisha, muisha aquó, pair Loison.

Loison, tot glorios, se tira la servieta de la pócha, que l'esten davant eth sur la taula e que ditz la formula magica. Loison abondos, qu'envita lo mèste e la dauna de l'auberja a minjar e a buver. Mès a fôrça de buer e bardacar, fenit per s'adromir aqui de cap sus la taula.

6-De módas, quan Loison se deishudet, au cap d'ua pausa, se gaha la servieta, se la bota a la pócha e que s'en va en shiulant dinc a socasi. Mes quan esten la servieta davant eth sus la taula, se damorèt muda e vaqui mon Loison tot confus, e Marioloc d'arrider. Loison n'èra pas content, se gratava lo

cap e li prudiva pas briga. Se pensèt n'avès pas arren de mèlher e de mès cort a har que de tornar en ço de la Mair deu Vent.

7- – Adara que't vau balhar un guit com n'as pas vist sovent ; auràs pas sonque'a diser « *Guit, caga argent !* » o *Guit, caga aure !* E que te'n harà, cada còp, de l'un e mes de l'aut'tant com ne vulhis. Mèi shau, seloment, de te'u dishar panar, soven-t de çó que't dic. E tornis pas mes aci.

8- Mes quan arribèt au borg, se hit pas pregar, n'èra pas fachat de muishar çó que sabè har lo son guit...Se hèi portar ua pinta, arron aquera ua auta ; arron aquera ua auta ; de módas per la fin que torna s'achaumir enquèra aqui suu cap de la taula com avè hèit l'aut còp. Quan avot pro dromit se revelhèt, se prenot lo guit e se n'anot en cantorlans.

9- Quand estot a socasi, que pausa lo guit aqui suu mei de la taula e que ditz – *Guit, caga argent !* Lo guit te li hèit un bèth plat de mèrda ! E Mariolic s'escargalhar d'arrider e se moquar d'eth, mes hòrt que jamès. Loison tot hontos, baishava lo cap shens responer.

10- Landoman donc, au punt deu jorn, se bota lo camin devath los pès. Quan se'u tornèt véder aqui, la mair deu vent comencèt a se gahar lo bruhet.

– Escota, monóme, qu'aimas un chic tróp a buver, E'm parlas pas briga d'ua auberja on t'adroms de cap sus la taula tot có dont te'n tornas de 'ci !!! Adara qu'as aci ua escaça ; qu'es tot çó qu'auràs de mes ; es pas gran causa, se vós, mes en trobaràs pas tots los jorns ua atau, que sap hòrt bien tribalhar com vas véder :

– Escaça, hèi ton jóc !

Churp, aquena escaça que sauta sus Loison, se me li bota a trucs e cóps, e ambradas, sus l'esquia, sus las umbras, pertot, tan chic e tan hòrt, e'n vedè pas que brumas. Au cap d'ua pausa, quan vit que lo pau li avè lèu pro prestit las cóstas, que cridèt

– Escaça, ven aci !

Flap, l'escaça se'n torna a son costat.

11- Com arribava au borg, los de l'aubèrja, que'u guardavan, l'aprerèren de tan lunh com lo viren per saber quau present enqüèra li avè hèit la MV

– Escaça, hèi ton jóc !

Lo pau que part que sauta suus umbas de'queth monde : e trucar e bumpar com un shord, e pim ! E pam ! Sus l'un e sus l'aut'. Cridavan : – Viahóra, demandavan perdon e gràcia.

– Miserablalhs ! ce ditz, la mia servieta e lo mon guit que son aci, que me los atz panats ! Me'us vatz tornar suu pit !

– Que't tornaram tot, que't tornaram tot...

*Jo que botèri lo pè sus ua tapoèira
que me'n tornèri a la bohèira.*